

**Documentació
de referència**

- Adserias Sans, Maria; Ramón, Ester; Teixell, Immaculada (2002). *El Patrimoni mundial a les comarques de Tarragona*. Tarragona: Diputació de Tarragona.
- Alonso Biarge, José M^a (1978). *Estudio de alternativas de aprovechamiento del río Ebro y de desarrollo socioeconómico y protección ecológica de su valle*. Tarragona: Diputació Provincial de Tarragona.
- Álvarez de la Campa Fayos, Josep Manuel (2004). *Vegetació del massís del Port*. Lleida: Fundació Pública Institut d'Estudis Ilerdencs de la Diputació de Lleida.
- Àmbit Rural-Unió de Pagesos; COAC; CODE; ICTA (2004). *Paisatge agrari de la pedra en sec a la comarca del Baix Ebre*. Tortosa: Consell Comarcal del Baix Ebre. [Treball inèdit]
- Àmbit Rural, Consultoria, enginyeria i desenvolupament rural (2007). *El paisatge agrari, un element dinàmic a les Terres de l'Ebre*. [Treball inèdit]
- Amic, Joan (1539). *Libre de les costums generals escrites de la insigne ciutat de Tortosa: ab alguns privilegis confirmacions e sentencies fahents per a la administracio de la justicia*. Tortosa: Arnau Guillem de Montpesat.
- Anguera, Pere, et al. (1982). "Priorat, Ribera d'Ebre, Terra Alta i Matarranya", dins *Gran geografia comarcal de Catalunya*. Barcelona: Fundació Enciclopèdia Catalana, vol. 11.
- Anguera, Roser (dir.) (2005). *El Baix Ebre mosaic de contrastos*. 2a edició. Tortosa: Consell Comarcal del Baix Ebre.
- Arrufat, Rosa (1994). "Els conreus al Montsià: 1900-1988". *Butlletí de l'Institut d'Estudis Comarcals del Montsià*, núm. 3, p. 59-85.
- Arrufat, Rosa; Grau, Josep Joan; Sabaté, Joan (1993). *La Terra Alta. Estructures productives i evolució social*. Barcelona: Caixa d'Estalvis de Catalunya.
- Asens, Joan (1981). *Guia del Priorat*. Tarragona: Llibreria de la Rambla.
- Badia, Jordi; Millan, Lluís (1993). "Dites i refranys". *Rails*, núm. 2, p. 59-66.
- Balada, Rafael (1989). *El Delta de l'Ebre*. Madrid: Repsol Petróleo; Incafo.
- Barbera, Giuseppe; Inglese, Paolo; La Mantia, Tommaso (2005). "La tutela e la valorizzazione del paesaggio dei sistemi tradizionali dell'olivo in Italià", *Estimo e Territorio*, any LXVIII, núm. 2, febrer 2005.
- Bayerri, Enrique (1935). *Historia de Tortosa y su comarca*. Vol. II. Tortosa: Impr. Moderna de Algueró y Baiges.
- Bayerri, Josep (1984). "Les terres de l'Ebre. Un país sense futur?", *Treballs de la Societat Catalana de Geografia*, núm. 1, p. 72-90.
- (1985). *Les Terres de l'Ebre, encara un futur?* Tortosa: Dertosa.
- Beguer, Manuel (1948). *El Valle de Cardó: monografía histórica*. Tortosa: Algueró y Baiges.
- Bel, Agustí; Sanz, Joan Vicenc; Vilar, Isabel (2003). *Atlas del Montsià*. Amposta: Consell Comarcal del Montsià.
- Beltran, Pepín (2002). "Les Terres de l'Ebre ante el Plan Hidrológico Nacional", dins *Seminario Geopolítica del Agua*. Ferrara, 6-7 de noviembre de 2002. Ponència. Fundació Nova Cultura de l'Aigua.
- Bernal Mir, Carme, et al. (2005). *Coneguem el nostre patrimoni: el Castell Temple de Miravet. Material didàctic d'ensenyament secundari obligatori*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament d'Educació; Tarragona: Universitat Rovira i Virgili, Institut de Ciències de l'Educació.
- Bianés, Carmel (1983). *Guia d'Ascó*. Tarragona: Diputació de Tarragona.
- (1985). *El meu riu Ebre: pàgines viscudes*. Ascó: Centre d'Estudis de la Ribera d'Ebre. Consell Local d'Ascó.
- (1987). *La navegació fluvial per l'Ebre*. Ascó: Revista Castrum de Aschó 1148 del Consell Local d'Ascó del Centre d'Estudis de la Ribera d'Ebre amb la col·laboració de l'Associació Nuclear Ascó.
- Bianès, Carmel; Cid, Josep (1984). *Guia de la Ribera d'Ebre*. Tarragona: Llibreria de la Rambla.
- Bladé, Artur (1958). *Crònica del país natal. Vida i mort d'un petit món*. Barcelona: Selecta.
- (1966). *El Castell de Miravet. Episodis de la Història*. Barcelona: Rafael Dalmau.
- (1970). *Benissanet: els treballs i els dies d'un poble de l'Ebre català*. Barcelona: Pòrtic.
- (1971). *Gent de la Ribera d'Ebre: artesans, pagesos, rodaires...* Barcelona: Pòrtic.
- (1982). *Guia de Benissanet: Ribera d'Ebre*. Tarragona: Diputació de Tarragona. 1a. edició de 1953.
- (1983). *Visió de l'Ebre Català*. Flix: Centre d'Estudis de la Ribera d'Ebre.
- (1996). *Les primeres descobertes*. Móra d'Ebre: Associació Cultural La Riuada: Centre d'Estudis de la Ribera d'Ebre.
- (2006). *Cicle de la terra natal I*. Valls: Cossetània.

- Blay, Jordi (2003). "Conflictes d'ús del sòl i transformacions del paisatges a les Terres de l'Ebre", dins el curs El paisatge en l'ordenació i gestió del territori: el mapa eòlic com a exemple, UETE, URV juliol de 2003.
- Bolòs, Oriol de; Vigo, Josep (1984). *Flora dels Països Catalans*. Barcelona: Barcino.
- Bosch, Josep (2001). "Les ocupacions prehistòriques de caçadors recol·lectors a la Cova del Vidre (Roquetes): assentament i clima", *Recerca*, núm. 5, p. 9-20.
- Boyer, Antoni (1978). *Història del Perelló*. Vol I. El Perelló: Ajuntament.
- Brull, Joan; Brull, Josep Maria (1972). *Guia itinerària dels Ports: Baix Ebre, Matarranya, Montsià, Terra Alta*. Barcelona: Unió Excursionista de Catalunya.
- Burgos, Zoraida. (1991). "Poemes", dins *Escrips del riu*. Tortosa: Ed. Amics de l'Ebre, p. 57-59.
- Busquets, Jaume (ed.) (2007). *Poligons industrials i sectors d'activitat econòmica*. Barcelona: Departament de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya. (Guia d'Integració Paisatgística; 1)
- (2008). *Horts urbans i periurbans*. Guia d'integració paisatgística 2. Barcelona: Departament de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya; Girona: Ajuntament de Girona.
- Caballero, Javier (2008). *Mar de Sardines*. Tarragona: Arola Editors.
- Carbó, Salvador; Llobart, M. Teresa (1983). "La carta de poblament d'Orta", *Butlletí del Centre d'Estudis de la Terra Alta*, núm. 1, p. 7-10.
- Carbó, Salvador (2007). *Guia d'Horta de Sant Joan*. Tarragona: Diputació de Tarragona.
- Carranza, Andreu (1993). *El desert de l'oblit*. Tarragona: El Mèdol.
- (1996). "La Torre de Babel", dins *Riu Avall*. Tarragona: El Mèdol, p. 89-93.
- (2000). *Anjub: confessions d'un bandoler*. Barcelona: Edicions 62.
- (2004). *L'hivern del tigre*. Barcelona: Planeta.
- Casals Costa, Vicente, et al. (2007). *La transformació històrica del paisaje forestal cataluña. Tercer inventario forestal nacional 1997-2007*. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente.
- Casas, Joaquim (1974). *Notícies de Catalunya. Carnet de viatge*. Barcelona: Selecta.
- Castell, Edmon, et al. (1999). *La batalla de l'Ebre: història, patrimoni i paisatge*. Barcelona: Pòrtic.
- Castellvell Díez, Ventura (2005). "Toponímia del límits de la batllia de Miravet (Rasquera, Miravet, el Pinell i Prat de Comte) amb l'antic terme general de Tortosa en el segle xiii". *Miscel·lània del Centre d'Estudis de la Ribera d'Ebre*, núm. 17, p. 35-38.
- Cebolla, Mariano; Hernández, Silvestre (2007). *Els ports de Beseit*. Barcelona: Viena.
- Cebolla, Mariano; Vergés, Gerard (2004). *El Delta de l'Ebre*. Barcelona: Viena.
- Consorci de Serveis Agroambientals de les comarques del Baix Ebre i Montsià; Col·legi d'Arquitectes de Catalunya (2006). *Inventari de construccions de pedra en sec Montsià*. [Cd-rom]. [Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca].
- Consorci de Serveis Agroambientals de les comarques del Baix Ebre i Montsià (2005). *Catàleg d'oliveres singulars i monumentals de les Terres de l'Ebre*. [Cd-rom]. Barcelona: Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca.
- (2007). *Estudi i custòdia dels punts crítics de la xarxa de connectivitat ecològica entre els espais naturals protegits de la comarca del Montsià*. Amposta: Consell Comarcal del Montsià. [Treball inèdit]
- Corominas, Joan (2004). "El agua en la agricultura", dins la *Jornada de la FNCA Nuevas perspectivas en la gestión del agua*. Valencia, 22 de noviembre de 2004. Ponència.
- Cots, Francesc (1995). *Benifallet entre dos segles: història, records i formes de viure d'un poble del Baix Ebre*. Tortosa: Centre de lectura de les Terres de l'Ebre.
- Cruelles Rosales, Carme (1996). "La nostra tribu", *L'Algadir dels Alfacs*, núm. 0, març 1996, p. 37-41.
- Curcó, Antoni (2003). *Estudis sobre el poblament vegetal del delta de l'Ebre: flora, vegetació i ecologia de comunitats vegetals*. Tesi doctoral. Universitat de Barcelona.
- Curto, Albert (2001). "La gestió dels Ports durant la baixa Edat Mitjana", *Recerca*, núm. 5, p. 21-52.
- Despuig, Cristòfor (1877). *Los col·loquis de la insigne ciutat de Tortosa*. Barcelona: Impr. La Renaixensa.
- Desplanques, Henry (1977). "I paesaggi collinari tosco-umbro-marchigiani", dins *I paesaggi umani*. Milà: Touring Club Italiano, p. 98-100.
- Direcció General del Medi Natural (2005). *Pla d'actuació per a l'ordenació dels usos públics a l'espai PEIN serra de Montsià*. Barcelona: Generalitat de Catalunya.

- Dirección General de Planificación Territorial (1995). "El regadío español: evolución reciente, competitividad y perspectivas en el contexto europeo y mundial", *Ciudad y Territorio: Estudios territoriales*, vol. III, núm. 105, p. 541-557.
- Duran, Joan Josep; Noguera, Jaume (2005). "El neolític a la Ribera d'Ebre", *Miscel·lània del Centre d'Estudis de la Ribera d'Ebre*, núm. 17, p. 143-161.
- ESCRITS del riu* (1991). Tortosa: Ed. Amics de l'Ebre.
- Espinàs, Josep M. (1978). "El baix Ebre", *La Vanguardia*, dimarts 3 d'octubre de 1978, p. 30.
- (1984). *Viatge al Priorat*. 2a. ed. Barcelona: Selecta.
- (1989). *A peu per la Terra Alta*. Barcelona: La Campana.
- Estevan, Antonio; Naredo, José Manuel (2004). *Ideas y propuestas para la nueva política del agua*. Bilbao: Bakeaz.
- Estevan, Antonio (2003). *El Plan Hidrológico Nacional contra la nueva cultura del agua*. Madrid: Foro Social del Agua.
- Fabra, Elena M. (2005). *Ferran Arasa: el paisatge, un camí alliberador*. Tarragona: Museu d'Art Modern.
- Fabregat, Emeteri (2007). *Viatge per l'Ebre: setembre de 1849*. Benicarló: Onada Edicions.
- Forcadell, Toni; Villalbí, Mar; Almuni, Victòria (2004). "Un exemple de poblament de muntanya a l'edat mitjana als Ports: Rafalguerí", *Lo Senienç. Memòria, Natura i Llengua*, núm. 1, p. 14-23.
- FORMES de treball a les Terres de l'Ebre: recerca i interpretació : III Jornades d'Etnologia, Ascó 2003* (2004). Tarragona: El Mèdol.
- Franquet, J. M. (1995). *Estructura de la propietat agrària. Aplicació a la Regió Catalana de l'Ebre*. Tesi doctoral. Universitat de Barcelona.
- Ganyet, Joan; Cortina, Albert (2004). "Trobada Catalunya 2004 Paisatge", *Perspectives territorials*, núm. 6, p. 95-99.
- Garcia, Xavier (1991). *Escrits del riu*. Tortosa: Ed. Amics de l'Ebre, p. 9-10.
- (1996). *El meu Artur Bladé*. Tarragona: El Mèdol, p. 32.
- (1997). *Catalunya també té sud*. Barcelona: Flor de vent.
- Gausson, H. (1954). "Théorie et classification des climats et microclimats", *Actes VII Congrès International Botanique*, p. 125-130.
- Generalitat de Catalunya (2006). *Llei 8/2005 i Reglament de protecció, gestió i ordenació del paisatge*. Barcelona: Generalitat de Catalunya.
- Generalitat de Catalunya. Departament de Política Territorial i Obres Públiques (2000). "Les Terres de l'Ebre", *ESPAYS monogràfic*, núm. 46, estiu 2000.
- Gil, Núria (2006). "Artistes i representació del territori ebrenc: els autòctons i els turistes dels segles XIX i XX", dins *Congrés Cultura i Territori*. Amposta: Fundació Universitària Doctor Manyà i Universitat Rovira i Virgili.
- Gómez Cruz, Carme (1987). *Rasquera: un poble de la Ribera d'Ebre. Estudi d'una economia rural*. Rasquera: Grup Cultural Rasquera.
- Gorría, Hermenegildo (1886). *Desecación de las marismas y terrenos pantanosos denominados de Los Alfaques*. Madrid: La Guirnalda.
- Gràcia, Guillem (2000). "Pròleg", dins *Vicent Pellicer. Contalles del port*. Valls: Cossetània, p. 5-6.
- Grau, Núria (ed.) (2003). *El brogit de l'Ebre: 15 narradors donen veu al riu*. Valls: Cossetània.
- Grau, Núria (coord.) (2004). *Terres d'aigua: poemari de les Terres de l'Ebre*. Valls: Cossetània.
- Grau i Folch, Josep Joan; Sorribes, Jesús (1985). *L'economia del Baix Ebre. Volum II. Els antecedents històrics*. Barcelona: Caixa d'Estalvis de Catalunya.
- Ibañez, Carles, et al. (1999). *El Delta del Ebro, un sistema amenazado*. Bilbao: Bakeaz; Coagret.
- ICONA (1978-1989). *Mapa de cultivos y aprovechamientos*. Madrid: Ministerio de Agricultura, Dirección General de la Producción Agraria.
- Iglésies, Josep (1948). *Les ciutats del món*. Barcelona: Arca.
- Iglésies, Josep; Santasusagna, Joaquim (1931). *Del Camp de Tarragona a l'Ebre: guia itinerària precedida d'un esbós monogràfic*. Reus: Imp. M. Roca.
- Institut Cartogràfic de Catalunya (2008). *Atles climàtic de Catalunya*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Política Territorial i Obres Públiques; Departament de Medi Ambient i Habitatge.
- Institut d'Estudis Catalans (1977). *Els sistemes naturals del delta de l'Ebre*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans.
- (2001). *El Delta de l'Ebre: estudi multidisciplinari*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans.

IPCC (2007). *Climate Change 2007: synthesis report*. Gènova: Intergovernmental Panel on Climate Change.

JORNADA de tècnics i científics sobre el Plan Hidrológico Nacional a Tortosa, 28 de febrero de 1993 (1995). [S.l.]: Coordinadora Antitransvasaments d'Aigües de l'Ebre.

Juan Arbó, Sebastià (1965). *Narracions del Delta*. Barcelona: Selecta.

— (1971). *Los hombres de la tierra y del mar*. Barcelona: Bruguera.

— (1985). *Camins de nit*. Barcelona: Edicions 62.

Juan Arbó, Sebastià (1988). *Tino Costa*. Barcelona: Planeta.

— (1980). *Terres de l'Ebre*. Barcelona: Edicions 62. [Ed. original de 1932].

Juvenal (1996). *Sátiras*. Madrid: Alianza Editorial. [Ed. original del s. i-ii].

Lloret, Francisco; Marí, Gerard (1998). "Visió històrica dels incendis forestals al Port de Tortosa els segles XIV i XV", *Butlletí Institut Català d'Història Natural*, núm. 66, p. 129-140.

López Perales, Rogelio (1975). *Història d'Amposta*. Amposta: Ajuntament.

Madoz, Pascual (1984). *Diccionario geográfico-estadístico-histórico de España y sus posesiones de Ultramar*. Valladolid: Ámbito [Ed. original de 1845].

Manyà, Joan B. (1962). *Notes d'història de Gandesa*. Tortosa: Algueró i Baiges.

Marcuello, José Ramón (1986). *El Ebro*. Zaragoza: Oroel.

Martí, Ramon (1989). *Parc Natural del Delta de l'Ebre*. Barcelona: Nou Art Thor.

Martínez, Daniel (2004). "El Pinell de Brai, fundació, denominació i població", *Butlletí del Centre d'Estudis de la Terra Alta*, núm. 41, p. 7-11.

Martorell, Francisco (1905). *Historia de la antigua Hibera*. Tortosa: Impr. De Joseph L.

Massip, J. (1984). "Aproximació a la història del delta de l'Ebre. Centre de Lectura de les Terres de l'Ebre", dins Josep M. Camarasa (ed.). *Seminari Internacional sobre els Deltas de la Mediterrània*. [París?]: UNESCO; Barcelona: Alta Fulla.

594

Mata, Rafael; Sanz, Concepción (dir.) (2003). *Atlas de los paisajes de España*. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente.

McHarg, Ian (1969). *Design with nature*. Nova York: John Wiley & Sons.

Meix, Carme (2004). "La mort de la vinya. La catàstrofe de la fil-loxera", *Butlletí del Centre d'Estudis de la Terra Alta*, núm. 40, p. 28-29.

Mestre i Noè, Francesc (1984). *Contalles crepusculars tortosines*. [Tortosa]: Dertosa. [Edició original de 1932].

Millan i Roca, Lluís; Carles i Guàrdia, Paco (1996a). "Mos, dites, refranys, modismes del parlar del poble", dins *La Ràpita en el temps*. Sant Carles de la Ràpita: Jordi Dassoy i Carcellé, p. 306-338.

— (1996b). "Els cantadors i les rondalles", dins *La Ràpita en el temps*. Sant Carles de la Ràpita: Jordi Dassoy i Carcellé, p. 243-248.

Minguet i Itarte, M. Joana (1996). *Allà baix a l'era. Recull de jocs i cançons*. 3a. edició. Ulldecona: Centre Cultural i Recreatiu.

— (2007). *Hi havia una vegada...* Ulldecona: l'autora.

Ministerio de Medio Ambiente (2008). *Convenio Europeo del Paisaje: texto y comentarios*. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente.

Miranda, Xavier (1996). "La desamortització de la serra de Montsià als documents de l'antic Districte Forestal de Tarragona", *El Davantal: Informatiu del Museu del Montsià*, núm. 38, p. 3-6.

Miranda, Xavier (2000). "Conflictes territorials als Ports durant els segles XIII i XIV", *Recerca*, núm. 4, p. 105-136.

— (2001). "Desamortització i política forestal als Ports en el transcurs del segle XIX: els casos de Refalgarí i la Mola de Catí", *Recerca*, núm. 5, p. 67-120.

Molinet, Víctor (2006). *Restauración del Delta del Ebro I. Recuperación de la configuración del Delta del Ebro*. Tesi doctoral. Universitat Politècnica de Catalunya

Moncada, Jesús (2004). *Camí de sirga*. Barcelona: Edicions 62.

Monge, Aurelio (2003). *Miravet el castell i la història* [en línia]. <<http://www.ebreguia.com/miravet/catala/index.htm>> [Consulta: 19.11.2013]

Moreira, Joan (1999). *Del folklore tortosí: costums, ballets, pregàries, tradicions, jocs i cançons del camp i de la ciutat de Tortosa*. Tortosa: Centre de Lectura Terres de l'Ebre.

Muñoz i Ramos, Isidre (coord.) (1991). *Primer recull del cançoner canareu. Curs de català per a adults 1990-91*. Tortosa: Cooperativa Gràfica Dertosense.

Museu d'Arqueologia de Catalunya (2006). *Ruta de l'art rupestre*. Barcelona: Generalitat de Catalunya.

- Naredo, José Manuel (2004). *La nueva cultura del agua: nuevos agentes, nuevas prioridades*. [S.l.]: Fundación Nueva Cultura del Territorio.
- Nogué, Joan; Sala, Pere (2006). *Prototipus de catàleg de paisatge. Bases conceptuals, metodològiques i procedimentals per elaborar els catàlegs de paisatge de Catalunya*. Olot: Observatori del Paisatge de Catalunya.
- Nogué, Joan; Puigbert, Laura; Bretcha, Gemma (ed.) (2008). *Paisatge i salut*. Olot: Observatori del Paisatge de Catalunya. Barcelona: Departament de Sanitat de la Generalitat de Catalunya.
- Nogué, Joan; Puigbert, Laura; Bretcha, Gemma (ed.) (2009). *Indicadors de paisatge. Reptes i perspectives*. Olot: Observatori del Paisatge de Catalunya; Barcelona: Obra Social de Caixa Catalunya.
- Noguera, Jaume (2006). *Gènesi i evolució de l'estructura de poblament ibèric en el curs inferior del riu Ebre: la ilercavònia septentrional*. Tesi doctoral. Universitat de Barcelona.
- Nogués, Pepa (coord.) (2003). *El Parc Natural dels Ports: el medi humà*. Tortosa: Parc Natural dels Ports; Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Medi Ambient i Habitatge.
- Oficina Española de Cambio Climático (2005). *Impactos del cambio climático en España*. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente.
- (1921). "Topografía de la ciudad antigua", *La Zuda*, núm. 100, octubre 1921, p. 152.
- Pallarès, Montse; Duch, Jordi (2007). *Desenvolupament integral al cor de la baixa Catalunya. L'entramat d'activitats econòmiques: El Perelló i el Baix Ebre, història del futur immediat*. Ajuntament del Perelló: ACOM-2005.
- Pastor, Federico (1901). *Narraciones tortosinas: páginas de historia y biografía*. Tortosa: Imp. de José L. Foguet y Sales.
- Pellicer Ollés, Vicent (1999). *Contalles del port*. Valls: Cossetània.
- (2004). *Paisatges de l'Ebre: el Delta i el Port*. Valls: Cossetània.
- Pérez Suñé, J. M., et al. (1998). "La comarca de la Terra Alta i els transports per via terrestre i fluvial el època romana", *Butlletí del Centre d'Estudis de la Terra Alta*, núm. 28, p. 5-15.
- Perpinyà, Lluís (1991). "Riu avall", dins *Escrips del riu*. Tortosa: Ed. Amics de l'Ebre, p. 28, 31-32.
- Perucho, Joan (2003). *Falls de les fronteres. Entre Gandesa i Alcanyís*. Terol: Centro de Estudios Bajoaragoneses.
- Pitarch, Josep (1993). *La colonització del delta de l'Ebre i la seva reglamentació en el darrer terç del segle XVIII*. Sant Carles de la Ràpita: Institut d'Estudis Ràpitencs.
- Porres, Albert (1992). *El delta de l'Ebre, una línia a l'horitzó*. Amposta: Museu del Montsià.
- Poy, Pere Ignasi (2007). *El cànon narratiu ebrenç: Moncada, Bladé, Arbó* [en línia]. <http://www.espaisescrits.cat/downloads/cat/El_canon_narratiu_ebrenç.pdf> [Consulta: 06.07.2009]
- Pla, Josep (1971). *Guia de Catalunya*. Barcelona: Destino.
- Pla Territorial de les Terres de l'Ebre* (2002). Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Política Territorial i Obres Públiques.
- Prades, Jordi (2002). *Gandesa*. Valls: Cossetània.
- Prat, Narcís; Estevan, Antonio (2004). "Alternatives per una gestió sostenible de l'aigua a Catalunya", *Ambienta*, desembre 2004, p. 33-40.
- Queralt, Maria Carme (1992). "Las barracas del delta del Ebro: un modelo de habitat tradicional", *NARRIA: Estudios de Artes y Costumbres Populares*, núm. 57-58, p. 10-15.
- Querol, Antonio (2004). *Processos i canvis al territori del delta de l'Ebre*. Valls: Cossetània.
- Quico el Cèlio, El noi i el Mut de Ferreries (1994). "De la terra de l'Ebre (D.O.)", dins *Es cantava i es canta* [CD]. Barcelona: Discmedi.
- (1998). "Una visió de la nostra música tradicional", dins *Actes de les Segones Jornades d'Estudi a la Terra Alta*. Batea: Patronat Pro-Batea, p. 474-477.
- El riu que parla: autors i autors de l'Ebre* (2008). El Perelló: Aeditors/Serret.
- Roig, Albert (1991). "Les relíquies del poeta", dins *Escrips del riu*. Tortosa: Ed. Amics de l'Ebre, p. 89-90.
- Rosales, Emili (2008). "Una visió literària: les Terres de l'Ebre, un paisatge invisible", dins Carles Llop; Francesca Leder; Emeteri Fabregat (ed.). *Visions del paisatge de les Terres de l'Ebre*. Benicarló: Onada, p. 149-153.
- Rosales, Emili (2005). *La ciutat invisible*. Barcelona: Proa.
- Rovira Climent, J. J. (2002). *Cantadors del Delta. Teixidor, Lo Noro, Caragol*. Tortosa: l'autor, p. 75.
- Royo Pla, Ferran (2006). *Flora i vegetació de les planes i serres litorals compreses entre el riu Ebro i la serra d'Irta*. Tesi doctoral. Universitat de Barcelona.
- Salcedo, Antonio (2001). *L'art del segle XX a les comarques de Tarragona*. Tarragona: Diputació de Tarragona.

- Salvadó Poy, Roc (1998). "Els fets carlins a la Terra Alta. Les arrels de la Guerra Civil dels Set Anys (1833-1840)", dins *Actes de les Segones Jornades d'Estudi a la Terra Alta*. Batea: Patronat Pro-Batea, p. 149-185.
- Sau, Elisabet (2005). *Camps de golf i urbanització del delta de l'Ebre* [en línia]. Barcelona: SCOT.
<http://territori.scot.cat/cat/notices/camps_de_golf_i_urbanitzacions_del_delta_de_l_ebre_2005_734.php> [Consulta: 19.11.2013]
- Sire, Jordi (2003). "L'Aldea, any zero", *Ebreconòmic*, núm. 1, octubre de 2003.
- SEO/Birdlife (1997). *Plan delta xx: directrices para la conservación y el desarrollo sostenible en el delta del Ebro*. Madrid.
- Seró, Ramon; Maymó, Jordi (1972). *Les transformacions econòmiques al delta de l'Ebre*. Barcelona: Banca Catalana.
- Solà i Trilles, Àngel; Solà i Vidal, Àngel (ed.) (1989). *Miscel·lània del Port*. [Tortosa]: Comissió de Festes del Port.
- Soler, Josep (2008?). *Miravet: el pas de la barca* [en línia]. <<http://www.ebreguia.com/miravet/catala/>> [Consulta: 09.07.2009]
- Sorribes, J., et al. (1984). "Baix Ebre i Montsià", dins *Gran geografia comarcal de Catalunya*. Barcelona: Ed. Enciclopèdia Catalana, vol. 13.
- Sorribes, Jesús; Grau, Josep Joan (1989a). *La Ribera d'Ebre. Transformacions socioeconòmiques i perspectives de futur*. Barcelona: Caixa de Catalunya.
- (1989b). *Diagnosi comarcal del Montsià*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Política Territorial i Obres Públiques, vol. 1.
- Tarroja, Alexandre, et al. (2003). "Terres de l'Ebre: una identitat i un projecte de futur. La posició geogràfica, el riu, el paisatge i el capital social, motius d'un nou model de desenvolupament social i ambiental", *Papers. Regió Metropolitana de Barcelona*, núm. 39, maig 2003, p. 151-181.
- Tirón, Joan, et al. (1998). *El Port: 40 rutes de senderisme*. Barcelona: Piolet.
- Val, R., et al. (2003). "Incidencia de los embalses en el régimen térmico del río. El caso del tramo final del río Ebro", *Limnetica*, vol. 22, núm. 1-2, p. 85-92.
- Vallverdú, Josep (1973). *Els rius de Lleida*. Barcelona: Destino.
- Verdés i Pijuan, Pere (2001). "Una espècie autòctona: el comerç del safrà a Catalunya durant el segle xv", *Anuario de estudios medievales*, núm. 31/2, p. 757-786.
- Vergés Paulí, Ramón (1995). *Espurnes de la llar*. Tortosa: Centre de Lectura Terres de l'Ebre. [Ed. original de 1909]
- Vergés, Gerard (1986). *Longplay per a una ànima trista*. Barcelona: Proa.
- (1991). "Parlo d'un riu mític i remorós", dins *Escrits del riu*. Tortosa: Ed. Amics de l'Ebre, p. 53.
- Verdaguer, Àlex (1983). *La plataforma continental silícico-clàstica del delta del Ebro. Un modelo sedimentario*. Tesi doctoral. Universitat de Barcelona.
- Vericat, Damià; Batalla, Ramon J. (2005). "Sediment transport in a highly regulated fluvial system during two consecutive floods (lower Ebro River, NE Iberian Peninsula)", *Earth Surface Processes and Landforms*, núm. 30, p. 385-402.
- Vinaixa Miró, J. R. (1989). "Miravet: any 1784", *Miscel·lània del Centre d'Estudis de la Ribera d'Ebre*, núm. 7, p. 35-37.
- (2005). "Rasquera, l'any 1817", *Miscel·lània del Centre d'Estudis de la Ribera d'Ebre*, núm. 17, p. 49-52.
- Virgili, Antoni (1995). "Conquesta i feudalització de la regió de Tortosa 1148-1200", *Recerca*, núm. 1, p. 34-49.

VALORS ESTÈTICS. Patrons i elements configuradors

 Perfil emblemàtic

 Marges de pedra seca

Contrast

 Cala - penya-segat

 Platja - conreu

 Duna - mar

 Riu - vegetació de ribera

 Cingle - faixa arbrada

 Bosc caducifoli

 Bosc perennifoli

 Roca - vegetació

Mosaic agroforestal i agrari

 Agroforestal de vinya

 Agroforestal de fruiters de secà

 Fruita dolça amb conreus de secà

 Cítric amb altres conreus

 Horta amb fruita dolça

 Xarxa hidrogràfica

 Unitat de paisatge

 Cap de municipi

Monoconreu

 Olivera

 Arròs

 Cítric

 Horta

 Fruita dolça

 Vinya

VALORS ESTÈTICS. Singularitats

Patró d'assentament

 Nucli encimbellat

 Poble pesquer

 Ciutat/poble - camí

 Nucli amb traçat ortogonal

 Nucli disseminat

Conjunt harmònic

 Delta de l'Ebre

 Foia d'Uldecona

 Terrasses fluvials

 Cubeta de Móra

 Corredor Bot - Gandesa - Corbera

Conreu singular

 Avellaners de la Fatarella

 Cirerers de Paüls

 Conreus en fons de barranc

 Cítrics dels Prats d'Alcanar

 Mosaic de cereal d'Arnes

 Formació geològica singular

 Arbre singular i monumental

 Element o conjunt monumental

 Boira hivernal de la vall de l'Ebre

 Cella del Port

 Bosc singular

Filera d'arbres

 Entrada de pobles

 Camp de conreu

Barranc

 Conca mitjana i baixa

 Capçalera

 Xarxa hidrogràfica

 Unitat de paisatge

 Cap de municipi

Escala 1:100 000

0 2 4 6 km

ISBN: 978-84-393-9096-1

9 788439 390961

Generalitat de Catalunya
**Departament de Territori
i Sostenibilitat**

Observatori del Paisatge

Diputació Tarragona